

3. Слухняний батько

Як і Марії, Бог об'явив Йосифові план спасіння – і зробив це через сни, адже давні народи вважали сни одним із засобів, якими Бог відкриває Свою волю.

Йосифа глибоко непокоїла вагітність, якої він не міг пояснити. Не бажаючи «ославити» Марію, чоловік вирішив «таємно відпустити Її» (Мт 1, 19). У першому сні ангел допоміг йому розв'язати серйозну дилему: «Не бійся прийняти Марію, дружину свою, бо зачате в ній є від Духа Святого. Вона ж народить Сина, і даси Йому ім'я Ісус, бо Він спасе Свій народ від його гріхів» (Мт 1, 20-21). Реакція була миттєва: «Прокинувшись від сну, Йосиф учинив так, як наказав йому Господній ангел» (Мт 1, 24). Завдяки послуху він подолав свою драму та вберіг Марію.

У другому сні ангел наказав: «Уставай, візьми Дитя та Його матір і втікай до Єгипту; будь там, доки я тобі не скажу, бо Ірод буде розшукувати Дитя, щоб убити Його» (Мт 2, 13). Йосиф послухався, не вагаючись, хоч це й означало наразитися на труднощі: «Уставши, він взяв уночі Дитя та Його матір і вирушив до Єгипту. І був там, поки не помер Ірод» (Мт 2, 14-15).

У Єгипті Йосиф довірливо й терпливо чекав від ангела обіцяної звістки, аби повернутися до рідного краю. Коли Божий посланець у третьому сні повідомив йому, що тих, хто хотів убити Дитя, уже немає серед живих, і наказав устати, узяти Матір і Дитя й вирушити до землі Ізраїля (пор. Мт 2, 19-20), Йосиф знову послухався без вагань: «Уставши, взяв Дитя і Його Матір, та й прийшов до Ізраїльської землі» (Мт 2, 21).

Однак на зворотному шляху, «почувши, що в Юдеї замість свого батька Ірода царює Архелай, побоявся туди йти. Отримавши вві сні застереження, він пішов у Галилейські околиці, а прибувши туди, поселився в місті, що має назву Назарет» (Мт 2, 22-23).

Євангеліст Лука, зі свого боку, розповідає, що Йосиф вирушив у довгу й незручну подорож із Назарета до Вифлеєма, щоб виконати наказ імператора Цезаря Августа про перепис населення й зареєструватися в місті, з якого походив. Саме в таких умовах народився Ісус (пор. 2, 1-7) і був записаний у реєстрі імперії, як кожна інша дитина.

Особливих зусиль Лука доклав, щоби показати, що батьки Ісуса дотримувалися всіх приписів Закону: обрізання Ісуса, очищення Марії після пологів, жертвування первістка Богу (пор. 2, 21-23).

У кожній ситуації Йосиф здатен був промовити «fiat» – як Марія під час Благовіщення й Ісус у Гетсиманії.

Як голова родини, він навчав Ісуса слухатися батьків (пор. Лк 2, 51),

дотримуючись Божих заповідей (пор. Вих 20, 12).

Схований у Назареті, Ісус у школі Йосифа навчився виконувати волю Отця. Ця воля стала Його щоденною їжею (пор. Йо 4, 34). Навіть у найважчі миті, пережиті в Гетсиманії, Він бажав чинити волю Отця, а не Свою, і був «слухняним аж до смерті [...] хресної» (Флп 2, 8). Тому автор Послання до євреїв підсумовує: Ісус «навчився послуху через те, що постраждав» (5, 8).

Усі ці події вказують, що «Бог покликав св. Йосифа безпосередньо служити особі й місії Ісуса через батьківство: так Йосиф долучається в повноті часів до великої таємниці відкуплення, виявляючись істинним слугою спасіння».